

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Τροποποίηση Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας, νέο πλαίσιο επιλογής διοικήσεων στον δημόσιο τομέα, ρύθμιση οργανωτικών θεμάτων της Γενικής Γραμματείας Ιθαγένειας και της Γενικής Γραμματείας Ανθρώπινου Δυναμικού Δημόσιου Τομέα του Υπουργείου Εσωτερικών, ρυθμίσεις για την αναπτυξιακή προοπτική και την εύρυθμη λειτουργία των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης»

I. Γενικές Παρατηρήσεις

Με το υπό συζήτηση και ψήφιση νομοσχέδιο επέρχονται μεταρρυθμίσεις στον Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας με κύριο σκοπό την επιτάχυνση στην εξέταση των αιτήσεων πολιτογράφησης και τη διασφάλιση της αντικειμενικότητας της διαδικασίας και της ενιαίας μεταχείρισης των αιτούντων. Περαιτέρω, ρυθμίζονται, ιδίως, επιμέρους ζητήματα που αφορούν την οργάνωση, τη λειτουργία και το προσωπικό των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και των φορέων τους, προς την κατεύθυνση της βελτίωσης της λειτουργίας τους και της προώθησης της αναπτυξιακής τους προοπτικής.

Το νομοσχέδιο, μετά την επεξεργασία του από τη Διαρκή Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης, αποτελείται από οκτώ Κεφάλαια (Α΄-Η΄) και πενήντα επτά (57) άρθρα.

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Α΄ (άρθρα 1 έως 19), υπό τον τίτλο «Ρύθμιση Θεμάτων Ιθαγένειας», επέρχονται τροποποιήσεις στον Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας (ν. 3284/2004, όπως ισχύει). Τα άρθρα 1 και 2 ορίζουν το αντικείμενο και τους σκοπούς που επιδιώκονται με τις οικείες τροποποιήσεις. Το άρθρο 3 ρυθμίζει τις ουσιαστικές προϋποθέσεις πολιτογράφησης, ώστε η προϋπόθεση γνώσης της ελληνικής ιστορίας, γεωγραφίας, του πολιτισμού

και των θεσμών του πολιτεύματος να αποκτήσει διακριτό χαρακτήρα από την ένταξη του αλλοδαπού στην οικονομική και κοινωνική ζωή της χώρας. Με το άρθρο 4 ρυθμίζονται οι λόγοι ασφαλείας που αποκλείουν την πολιτογράφηση και η διαδικασία διαπίστωσης της συνδρομής τους. Με το άρθρο 5 ορίζεται ως απαιτούμενο δικαιολογητικό για την υποβολή της αίτησης πολιτογράφησης το πιστοποιητικό επάρκειας γνώσεων για πολιτογράφηση, με το οποίο πιστοποιείται η επαρκής γνώση της ελληνικής γλώσσας και των στοιχείων ελληνικής ιστορίας, γεωγραφίας, πολιτισμού και θεσμών του πολιτεύματος. Το άρθρο 6 αφορά τη διαδικασία πολιτογράφησης και ορίζει, μεταξύ άλλων, ότι η πιστοποίηση γίνεται κατόπιν γραπτής δοκιμασίας, προσδιορίζεται δε το απαιτούμενο επίπεδο γνώσης της ελληνικής γλώσσας. Αναδιατυπώνεται το άρθρο 7B του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας και καταργείται η παράγραφος 1 του άρθρου. Το άρθρο 8 ορίζει τα δικαιολογητικά για την αίτηση πολιτογράφησης ομογενών και το άρθρο 9 ρυθμίζει την κτήση ιθαγένειας από τέκνο πολιτογραφηθέντος που διαμένει στη χώρα. Με τα άρθρα 10 και 11 αναδιαρθρώνεται η διαδικασία διαπίστωσης και αμφισβήτησης ιθαγένειας, και με το άρθρο 12 προσδιορίζεται ο τρόπος διάθεσης των εσόδων από τα εξέταστρα για το πιστοποιητικό επάρκειας γνώσεων που θεσπίζεται με το άρθρο 5. Με το άρθρο 13 συνιστάται Γενική Διεύθυνση Ιθαγένειας στη Γενική Γραμματεία Ιθαγένειας και με το άρθρο 14 επέρχονται τροποποιήσεις στη διάρθρωση της οικείας Γενικής Γραμματείας. Με το άρθρο 15 αναδιαρθρώνονται οι Περιφερειακές Διευθύνσεις Ιθαγένειας και με το άρθρο 16 ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν στις δαπάνες τους. Με το άρθρο 17 συνιστώνται νέες οργανικές θέσεις στη Γενική Γραμματεία Ιθαγένειας. Τέλος, το άρθρο 18 θέτει μεταβατικές ρυθμίσεις για την εφαρμογή των νέων κανόνων πολιτογράφησης και το άρθρο 19 περιέχει καταργούμενες διατάξεις.

Με το Κεφάλαιο Β' (άρθρα 20-23), υπό τον τίτλο «Επιλογή Διοικήσεων στον Δημόσιο Τομέα», καθορίζονται τα προσόντα και η διαδικασία επιλογής των Προέδρων, Αντιπροέδρων, Διοικητών, Αναπληρωτών Διοικητών, Υποδιοικητών, Διευθυνόντων ή Εντεταλμένων Συμβούλων των ν.π.δ.δ. και ν.π.ι.δ. των οποίων η επιλογή ανήκει στην Κυβέρνηση, με εξαίρεση τους φορείς που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του Κεφαλαίου Β' του ν. 3429/2005 (δημόσιες επιχειρήσεις που είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο) και του άρθρου 13α ν. 4310/2014 (δηλαδή Ερευνητικά Κέντρα και Ινστιτούτα και τους Τεχνολογικούς Φορείς της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας), ορίζεται η θητεία τους, η οποία είναι τριετής με δυνατότητα ανανέωσης για

μια ακόμη τριετία (άρθρο 22) και θεσπίζονται τελικές διατάξεις (άρθρο 23).

Το Κεφάλαιο Γ΄ (άρθρα 24-27), υπό τον τίτλο «Ρύθμιση ζητημάτων Γενικής Γραμματείας Ανθρώπινου Δυναμικού Δημόσιας Διοίκησης αναφορικά με προσωπικό εκτέλεσης αναπτυξιακών προγραμμάτων, κινητικότητα προσωπικού ΔΕΥΑ, έκτακτο προσωπικό ΟΤΑ, διαλειτουργικότητα Μητρώου Ανθρώπινου Δυναμικού Ελληνικού Δημοσίου», εισάγει, μεταξύ άλλων, ρυθμίσεις για το προσωπικό της παρ. 3 του άρθρου 21 ν. 2190/1994, ορίζοντας ιδίως ότι οι συμβάσεις του έχουν διάρκεια έως 12 μήνες με δυνατότητα παράτασης ή ανανέωσης έως το τέλος του προγράμματος ή του έργου ή την εκπλήρωση της υποχρέωσης για την οποία έχουν προσληφθεί με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου (άρθρο 24). Επίσης, θεσπίζει ρυθμίσεις για την κινητικότητα του προσωπικού των Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης και Αποχέτευσης (εφεξής Δ.Ε.Υ.Α., άρθρο 25). Περαιτέρω, με τις διατάξεις του Κεφαλαίου αυτού ορίζεται η ανώτατη διάρκεια της σύμβασης των χειριστών μηχανημάτων έργου που απασχολούνται ως έκτακτο προσωπικό ισχύει τόσο για τους ΟΤΑ α΄ βαθμού όσο και για τους ΟΤΑ β΄ βαθμού (άρθρο 26), και εισάγεται η δυνατότητα διαλειτουργικότητας του Μητρώου Ανθρώπινου Δυναμικού Ελληνικού Δημοσίου της Γενικής Γραμματείας Ανθρώπινου Δυναμικού του Υπουργείου Εσωτερικών με το πληροφοριακό σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ» του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων (άρθρο 27).

Με το Κεφάλαιο Δ΄ (άρθρο 28), υπό τον τίτλο «Τροποποίηση διατάξεων Κώδικα Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων ΝΠΔΔ», καθορίζεται εκ νέου, κατά τροποποίηση του άρθρου 86 παρ. 2 ν. 3528/2007, η σύνθεση των Συμβουλίων Επιλογής Προϊσταμένων (εφεξής: Σ.Ε.Π.) και θεσπίζονται ειδικές ρυθμίσεις για τα Σ.Ε.Π. των νοσηλευτικών ιδρυμάτων του Υπουργείου Υγείας και για το Σ.Ε.Π. του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Με το Κεφάλαιο Ε΄ (άρθρο 29), υπό τον τίτλο «Ειδικές ρυθμίσεις για το Πρόγραμμα “Βοήθεια στο Σπίτι”», ορίζεται ότι παρατείνεται το Πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι» από τη λήξη του έως τη δημοσίευση του διορισμού των επιτυχόντων των οριστικών πινάκων διοριστέων της Προκήρυξης 4Κ/2020 στις αντίστοιχες θέσεις και ρυθμίζονται θέματα χρηματοδότησής του και διαχείρισης των σχετικών πιστώσεων.

Με το Κεφάλαιο ΣΤ΄ (άρθρα 30-52), υπό τον τίτλο «Ρυθμίσεις για την αναπτυξιακή προοπτική και την εύρυθμη λειτουργία των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης», ρυθμίζονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα ζητήματα: Παρέχεται η δυνατότητα στους Ειδικούς Συμβούλους, τους Ειδικούς Συνεργάτες

και τους Επιστημονικούς Συνεργάτες να συντάσσουν μελέτες και τεύχη διαγωνισμών για έργα, υπηρεσίες και προμήθειες του Δήμου, εφόσον κατέχουν τον απαιτούμενο τίτλο σπουδών και τα λοιπά αναγκαία προσόντα (άρθρο 30), προσδιορίζονται εκ νέου οι αρμοδιότητες της Οικονομικής Επιτροπής ΟΤΑ α΄ και β΄ βαθμού και της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής ΟΤΑ α΄ βαθμού (άρθρο 31), και ορίζεται ότι το έκτακτο προσωπικό που απασχολείται στους Αναπτυξιακούς Οργανισμούς των ΟΤΑ και οι μηχανικοί της Ελληνικής Εταιρείας Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης Α.Ε. (εφεξής: Ε.Ε.Τ.Α.Α. Α.Ε.) μπορούν να συντάσσουν μελέτες έργων και υπηρεσιών και τεύχη δημόσιων διαγωνισμών υπό τη διεύθυνση Προϊσταμένου της οικείας Τεχνικής Υπηρεσίας, καθώς και ότι, για τη δαπάνη που γεννάται από προγραμματική σύμβαση, η απόφαση ανάληψης εκδίδεται από τον Δήμαρχο ή τον Περιφερειάρχη, κατόπιν σχετικής απόφασης της οικείας Οικονομικής Επιτροπής (άρθρο 32). Περαιτέρω, τροποποιούνται διατάξεις που αφορούν τα νομικά πρόσωπα των ΟΤΑ και ιδίως τις αρμοδιότητες και τις αμοιβές της Διοίκησης των Αναπτυξιακών Οργανισμών, παρέχεται εξουσιοδότηση στον Υπουργό Εσωτερικών να ρυθμίζει θέματα οργάνωσης και λειτουργίας τους και να καθορίζει τα αποφαινόμενα όργανα για τις δημόσιες συμβάσεις σύμφωνα με τον ν. 4412/2016, καθορίζονται εκ νέου οι αρμοδιότητες της ανώνυμης εταιρείας ΟΤΑ με την επωνυμία «Εθνικός Κήπος-Μητροπολιτικό Πράσινο Α.Ε.» και προσδιορίζεται εκ νέου το μετοχικό της κεφάλαιο (άρθρο 33), ρυθμίζονται θέματα λειτουργίας και στελέχωσης των Υπηρεσιών Δόμησης των Δήμων (άρθρο 34), επεκτείνεται, για το οριζόμενο χρονικό διάστημα, η απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής του 40% του συνολικού μισθώματος επαγγελματικής μίσθωσης σε κοινόχρηστους χώρους των ΟΤΑ και των νομικών τους προσώπων, και σε κοινόχρηστους χώρους κτηρίων που στεγάζουν ΟΤΑ ή νομικά πρόσωπα των ΟΤΑ, με την εξαίρεση των κυλικείων εντός δημοσίων σχολείων (άρθρο 35), καταργείται η τρίμηνη αποκλειστική προθεσμία για την έκδοση της κοινής υπουργικής απόφασης του άρθρου 123 ν. 4674/2020 (άρθρο 36), εισάγονται μεταβατικές διατάξεις αναφορικά με την οικονομική λειτουργία Δήμων που ιδρύθηκαν με τον ν. 4600/2019 (άρθρο 37), καθίσταται δυνατή η επιχορήγηση των δήμων για την αποπληρωμή υποχρεώσεών τους από τελεσίδικες δικαστικές αποφάσεις και διαταγές πληρωμής, και παρέχεται η δυνατότητα στον Υπουργό Εσωτερικών να αυξάνει, με απόφασή του, τον προϋπολογισμό του σχετικού προγράμματος (άρθρο 38), τροποποιούνται οι διατάξεις για τη συγκρότηση των διοικητικών συμβουλίων των Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης και Αποχέτευσης (άρθρο

39), ρυθμίζονται θέματα κίνησης των υπηρεσιακών οχημάτων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, των ΟΤΑ και των νομικών προσώπων των ΟΤΑ (άρθρο 40) και διοικητικής τακτοποίησης του αρχείου οχημάτων των ΟΤΑ (άρθρο 41), παρέχεται, κατ' εξαίρεση, η δυνατότητα προσθήκης βοηθητικών χώρων σε δημόσιο κτήμα που έχει παραχωρηθεί στον Δήμο Καισαριανής υπό τις οριζόμενες προϋποθέσεις (άρθρο 42), επεκτείνεται στους αιρετούς εκπροσώπους της Τοπικής Αυτοδιοίκησης το θεσμικό πλαίσιο που ισχύει για την παροχή νομικής υποστήριξης στο ανθρώπινο δυναμικό του δημόσιου τομέα (άρθρο 43) και ορίζεται εξάμηνη αποκλειστική προθεσμία για την απογραφή της περιουσίας των δημοτικών παιδικών και βρεφονηπιακών σταθμών (άρθρο 44). Επίσης, συμπληρώνεται το θεσμικό πλαίσιο για την υπαίθρια διαφήμιση, ιδίως με την απαγόρευσή τους σε πεζοδρόμια και την έκδοση ενιαίας άδειας προβολής υπαίθριας διαφήμισης και τοποθέτησης διαφημιστικών πλαισίων με απόφαση του οικείου Δημάρχου (άρθρο 45), διευρύνονται οι κατηγορίες προσωπικού που δικαιούνται δωρεάν σίτιση και κατάλυμα διαμονής από ορεινούς και νησιωτικούς Δήμους, από τα νομικά τους πρόσωπα και από τους ΟΤΑ β' βαθμού στους οποίους ανήκουν (άρθρο 46), θεσπίζονται ρυθμίσεις για τη διοίκηση και διαχείριση ορθόδοξων ιερών ναών εντός κοιμητηρίων και για τα οχήματα της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών που διατίθενται για την κίνηση του Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος, καθώς και για τα λοιπά οριζόμενα οχήματα (άρθρο 47), καθορίζεται εκ νέου η συγκρότηση του διοικητικού συμβουλίου του νοσοκομείου «ΕΛΠΙΣ» (άρθρο 48), ορίζεται ότι κάθε υποψήφιος βουλευτής μπορεί να είναι υποψήφιος σε μια μόνο εκλογική περιφέρεια και να μετέχει σε έναν μόνο συνδυασμό κόμματος ή συνασπισμό κομμάτων ή να είναι ανεξάρτητος υποψήφιος (άρθρο 49), ρυθμίζονται θέματα της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδος και των Περιφερειακών Ενώσεων Δήμων (άρθρο 50), ορίζεται ότι τα μέσα ατομικής προστασίας του δικαιούχου προσωπικού των ΟΤΑ, τα οποία δεν χορηγούνται εντός του έτους, αποτιμώνται σε χρήμα που αποδίδεται στους δικαιούχους (άρθρο 51) και διευρύνεται το πεδίο των δράσεων που μπορούν να επιχορηγούνται από το Ειδικό Πρόγραμμα Ενίσχυσης Δήμων (άρθρο 52).

Το Κεφάλαιο Ζ' (άρθρα 53-56), υπό τον τίτλο «Λοιπές Διατάξεις», περιλαμβάνει ρυθμίσεις θεμάτων της Προεδρίας της Κυβέρνησης (άρθρο 53) και ρυθμίσεις για την, υπό τις οριζόμενες προϋποθέσεις, παράταση, για λόγους δημόσιας υγείας, της διάρκειας συμβάσεων ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου του προσωπικού που απασχολείται την 1.9.2020 για τα ανάγκες καθαρότητες των κτηρίων των οριζόμενων Υπουργείων και άλλων Αρχών και

φορέων (άρθρο 54). Περαιτέρω, συνιστώνται τρεις θέσεις συνεργατών για την υποβοήθηση του Γενικού Διευθυντή του Εθνικού Τυπογραφείου (άρθρο 55) και καταργείται, κατά τη διαδικασία πρόσληψης μόνιμου πολιτικού προσωπικού για την κάλυψη εργασιών υποβρυχίων του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, η μοριοδότηση εργασιακής εμπειρίας σε αντικείμενο συναφές της θέσης καθώς και σε υποβρύχια του Πολεμικού Ναυτικού (άρθρο 56).

Με το Κεφάλαιο Η΄ (άρθρο 57) ορίζεται η έναρξη ισχύος του νόμου.

II. Παρατηρήσεις επί των άρθρων

1. Επί του άρθρου 5

Η προτεινόμενη ρύθμιση αναφέρεται, μεταξύ άλλων, σε «πολιτικούς πρόσφυγες». Η διάταξη, όμως, φαίνεται να αναφέρεται σε «πρόσφυγες» κατά την έννοια του άρθρου 1 της Σύμβασης της Γενεύης «Περί της νομικής καταστάσεως των προσφύγων», η οποία υπεγράφη στη Γενεύη στις 28 Ιουλίου 1951 και κυρώθηκε με το ν.δ. 3989/1959 (Α΄ 201), όπως τροποποιήθηκε από το Πρωτόκολλο της Νέας Υόρκης της 31ης Ιανουαρίου 1967, το οποίο κυρώθηκε με τον α.ν. 389/1968 (Α΄ 125). Σημειώνεται ότι ο όρος «πρόσφυγας» υιοθετείται και από τις Οδηγίες 2013/32/ΕΕ σχετικά με κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας (ΕΕ L 180/60), 2013/33/ΕΕ ως προς τις απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων διεθνή προστασία (ΕΕ L 180/96) και την 2011/95/ΕΚ σχετικά με τις απαιτήσεις για την αναγνώριση των υπηκόων τρίτων χωρών ή των απάτριδων ως δικαιούχων διεθνούς προστασίας, για ένα ενιαίο καθεστώς για τους πρόσφυγες ή για τα άτομα που δικαιούνται επικουρική προστασία και για το περιεχόμενο της παρεχόμενης προστασίας (ΕΕ L 337/9).

2. Επί του άρθρου 9

α) Ο τίτλος της προτεινόμενης ρύθμισης, όπως διαμορφώθηκε μετά από τη νομοτεχνική επεξεργασία της αρμόδιας Διαρκούς Επιτροπής, θα μπορούσε να αναδιατυπωθεί ως ακολούθως: «Κτήση ελληνικής ιθαγένειας από τέκνο πολιτογραφηθέντος που διαμένει στη χώρα».

β) Σύμφωνα με το άρθρο 9, το ανήλικο τέκνο αλλοδαπού που πολιτογραφείται, γίνεται Έλληνας, χωρίς άλλη διατύπωση, αν κατά την ημερομηνία ορκωμοσίας του γονέα του διαμένει μόνιμα στη Χώρα. Η έννοια της μόνιμης διαμονής είναι αόριστη έννοια και, ενόψει των επαγόμενων έννομων συνε-

πειών, πρέπει να ορισθούν οι ουσιαστικές προϋποθέσεις της και η διαδικασία διαπίστωσης της διαμονής στη χώρα.

3. Επί του άρθρου 11

Με το άρθρο 11 του νομοσχεδίου παρέχεται η δυνατότητα σε κάθε πρόσωπο που έχει έννομο συμφέρον να εγείρει αιτιολογημένα αμφισβήτηση ως προς την ιθαγένεια άλλου προσώπου, όπως και σε περίπτωση αμφιβολίας ως προς τη νομική βάση κτήσης της, υποβάλλοντας σχετικό αίτημα επίλυσης της αμφισβήτησης ενώπιον του αρμόδιου οργάνου. Περαιτέρω ορίζεται ότι δεν εγείρεται θέμα αμφισβήτησης, όταν υφίσταται λόγος ανάκλησης απόφασης κτήσης της ελληνικής ιθαγένειας λόγω μη συνδρομής των νόμιμων προϋποθέσεων για την έκδοσή της.

α) Η προτεινόμενη ρύθμιση χρήζει ενδεχομένως αναδιτύπωσης, πρώτον, γιατί δεν είναι σαφής, αφενός, η διάκριση μεταξύ αμφισβήτησης της ιθαγένειας προσώπου και της αμφιβολίας ως προς τη νομική βάση κτήσης της ελληνικής ιθαγένειας, αφετέρου, η σχέση αμφοτέρων ως προς την ανάκληση απόφασης κτήσης της ελληνικής ιθαγένειας λόγω μη συνδρομής των νόμιμων προϋποθέσεων για την έκδοσή της, και, κατά τρίτον, γιατί με τη διατύπωση της προτεινόμενης ρύθμισης δεν είναι σαφές ποιος εντάσσεται στην έννοια της φράσης «όποιος έχει έννομο συμφέρον», δοθέντος ότι αφορά σε κυριαρχική σχέση του κράτους με τους πολίτες του.

β) Κατά την προτεινόμενη ρύθμιση, η υπόθεση κοινοποιείται «με κάθε πρόσφορο μέσο» στο πρόσωπο του οποίου αμφισβητείται η ιθαγένεια. Όμως, δεδομένης της φύσεως των επαγόμενων έννομων συνεπειών (απώλεια ιθαγένειας), δικαιολογείται μόνο η χρήση μέσων που τίθενται στο πλαίσιο συγκεκριμένων διαδικαστικών κανόνων και διασφαλίζουν τη σχετική πληροφόρηση του ενδιαφερομένου.

4. Επί του άρθρου 24

α) Σύμφωνα με την προτεινόμενη ρύθμιση, «Ειδικώς στην περίπτωση του προσωπικού της παρ. 3 του άρθρου 21 του ν. 2190/1994 (Α' 28) η διάρκεια των συμβάσεων εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου επιτρέπεται να είναι μέχρι δώδεκα (12) μήνες και να ανανεώνεται ή να παρατείνεται έως το τέλος του προγράμματος ή του έργου ή την εκπλήρωση της υποχρέωσης». Στην Αιτιολογική Έκθεση (σελ. 8) αναφέρεται σχετικά ότι «Με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 61 του ν. 4674/2020 αντικαταστάθηκε το πρώ-

το εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 21 του ν. 2190/1994, το οποίο προέβλεπε ότι για τους σκοπούς της υλοποίησης αναπτυξιακών προγραμμάτων ή έργων που συγχρηματοδοτούνται ή επιδοτούνται από ευρωπαϊκούς πόρους ή διεθνείς οργανισμούς κ.λπ. οι συμβάσεις του προσλαμβανόμενου προσωπικού είναι ετήσιας διάρκειας με δυνατότητα ανανέωσης». Προς αποφυγή ερμηνευτικών ζητημάτων, και για λόγους νομοτεχνικής αρτιότητας και μη ύπαρξης παράλληλων ρυθμίσεων, προτείνεται η αντικατάσταση, με την προτεινόμενη ρύθμιση, του εδαφίου α' της παραγράφου 3 του άρθρου 21 ν. 2190/1994.

β) Περαιτέρω, στην Αιτιολογική Έκθεση γίνεται μνεία του ότι «Η κατάργηση της πρόβλεψης περί ανανέωσης των συμβάσεων προκάλεσε δυσχέρειες στην εκτέλεση προγραμμάτων που υλοποιούνται επί μακρό χρονικό διάστημα. Για τον λόγο αυτό, επαναφέρεται το προϊσχύσαν καθεστώς πρόσληψης προσωπικού της παρ. 3 του άρθρου 21 του ν. 2190/1994, σύμφωνα με το οποίο παρέχεται η δυνατότητα σύναψης συμβάσεων μέχρι δώδεκα μήνες με δυνατότητα ανανέωσης μέχρι το τέλος του προγράμματος». Ερωτάται αν η ρύθμιση αυτή περιλαμβάνει συμβάσεις που έχουν λήξει και κρίνεται ότι χρειάζονται ανανέωση.

5. Επί του άρθρου 28

Το ανωτέρω άρθρο περιλαμβάνει τις ακόλουθες ρυθμίσεις: α) Τροποποίηση της παραγράφου 2 του άρθρου 86 ν. 3528/2007, όπως ισχύει, β) Ρύθμιση για το Συμβούλιο Επιλογής Προϊσταμένων νοσηλευτικών ιδρυμάτων αρμοδιότητας του Υπουργείου Υγείας που έχουν δικό τους Υπηρεσιακό Συμβούλιο ή συμμετέχουν σε Κοινό Υπηρεσιακό Συμβούλιο και γ) Ρύθμιση για το Συμβούλιο Επιλογής Προϊσταμένων του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Για λόγους νομοτεχνικής αρτιότητας, θα ήταν χρήσιμη η προσθήκη αυτοτελών παραγράφων για καθένα από τα ανωτέρω ζητήματα.

6. Επί του άρθρου 30

Με την προτεινόμενη ρύθμιση ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι «Προς υποβοήθηση των Υπηρεσιών του Δήμου, οι Ειδικοί Σύμβουλοι, οι Ειδικοί Συνεργάτες και οι Επιστημονικοί Συνεργάτες, εφόσον κατέχουν τον απαιτούμενο τίτλο σπουδών και τα λοιπά προσόντα, μπορούν να συντάσσουν χωρίς πρόσθετη αμοιβή, μελέτες και τεύχη διαγωνισμών για έργα, υπηρεσίες και προμήθειες του δήμου». Όπως αναφέρεται στην Αιτιολογική Έκθεση, «Η ρύθμι-

ση κρίνεται σκόπιμη για την υποβοήθηση των τεχνικών υπηρεσιών των δήμων, οι οποίες αντιμετωπίζουν πρόβλημα υποστελέχωσης». Σύμφωνα με το άρθρο 163 παρ. 2 ν. 3584/2007, «Οι Ειδικοί Σύμβουλοι, οι Ειδικοί Συνεργάτες και οι Επιστημονικοί Συνεργάτες δεν παρεμβάλλονται στην οργανωτική και βαθμολογική κλίμακα, ούτε οι θέσεις τους έχουν αντιστοιχία με τις θέσεις της κλίμακας αυτής. Υπόκεινται απευθείας στην ιεραρχική εξάρτηση του οικείου Δημάρχου ή του Προέδρου του Συνδέσμου, για την επικουρία του οποίου έχουν προσληφθεί, και είναι ανεξάρτητοι από το Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό ιδιωτικού δικαίου, που προσλαμβάνεται σε οργανικές θέσεις για την εξυπηρέτηση διαρκών αναγκών». Περαιτέρω, η παράγραφος 6 του ίδιου άρθρου ορίζει ότι «Οι Ειδικοί Σύμβουλοι, οι Ειδικοί Συνεργάτες και οι Επιστημονικοί Συνεργάτες δεν ασκούν αποφασιστικές αρμοδιότητες οποιασδήποτε μορφής. Παρέχουν συμβουλές και διατυπώνουν εξειδικευμένες γνώμες, γραπτά ή προφορικά, για το συγκεκριμένο τομέα δραστηριοτήτων του Δήμου ή του Συνδέσμου, τον οποίο έχουν ορισθεί να εξυπηρετήσουν. Το συμβουλευτικό τους έργο απευθύνεται προς τον Δήμαρχο, το Δημοτικό Συμβούλιο και τη Δημαρχιακή Επιτροπή ή προς τον Πρόεδρο του Συνδέσμου, το Διοικητικό Συμβούλιο και την Εκτελεστική Επιτροπή, ανάλογα με τις αρμοδιότητες τους. Ειδικά οι Επιστημονικοί Συνεργάτες παρέχουν υπηρεσίες, μέσα στον κύκλο των γνώσεων τους, σε εξειδικευμένα επιστημονικά και τεχνικά θέματα, που μπορεί να αναφέρονται στη διενέργεια ερευνών, εκπόνηση μελετών, σύνταξη εκθέσεων, υποβολή προτάσεων ή εισηγήσεων, επεξεργασία και παρουσίαση στοιχείων απαραίτητων για την πραγμάτωση των σκοπών του Δήμου ή του Συνδέσμου, παροχή επιστημονικής ή τεχνολογικής βοήθειας σε ειδικά θέματα που απασχολούν τις οργανωτικές μονάδες του Δήμου, συστηματική παρακολούθηση της επιστήμης και τεχνολογίας στον τομέα της δραστηριότητας τους, τήρηση αρχείου ελληνικών και ξένων βιβλιογραφικών δεδομένων, ή σε κάθε άλλη εργασία που τους ανατίθεται από τον οικείο Δήμαρχο ή τον Πρόεδρο του Συνδέσμου».

Υπό το φως των ανωτέρω, και ενόψει της διατύπωσης που υιοθετείται από τις παρεμφερούς περιεχομένου διατάξεις των άρθρου 32 παρ. 1 α και β, ιδίως μετά την επεξεργασία τους από την αρμόδια Διαρκή Επιτροπή, αλλά και δεδομένου ότι οι Ειδικοί Σύμβουλοι, οι Ειδικοί Συνεργάτες και οι Επιστημονικοί Συνεργάτες αποτελούν μετακλητό προσωπικό, χωρίς αποφασιστικές αρμοδιότητες, θα μπορούσε ίσως η προτεινόμενη διάταξη να συμπλη-

ρωθεί με τη φράση «υπό τη διεύθυνση του Προϊσταμένου της οικείας Υπηρεσίας του Δήμου». Σε αυτή την περίπτωση, η φράση «προς υποβολή των Υπηρεσιών του Δήμου» θα ήταν περιττή.

7. Επί του άρθρου 38

Ο τίτλος του ανωτέρω άρθρου, ο οποίος είναι «Επιχορήγηση δήμων για την αποπληρωμή τελεσίδικων δικαστικών αποφάσεων και διαταγών πληρωμής», πρέπει να αναδιατυπωθεί ως ακολούθως: «Επιχορήγηση δήμων για την αποπληρωμή υποχρεώσεων από τελεσίδικες δικαστικές αποφάσεις και διαταγές πληρωμής».

8. Επί του άρθρου 41 παρ. 2

Σύμφωνα με την προτεινόμενη διάταξη, «Δαπάνες πάσης φύσεως σε βάρος των προϋπολογισμών των ΟΤΑ και των νομικών τους προσώπων για τη συντήρηση, κίνηση και εν γένει λειτουργία των οχημάτων της παρ. 1, οι οποίες διενεργήθηκαν έως 30.6.2020, θεωρούνται νόμιμες και κανονικές».

Συναφώς επισημαίνεται ότι, συμφώνως προς τη νομολογία του Ελεγκτικού Συνεδρίου, «[μ]ε το άρθρο 98 παρ. 1 περ. γ' του Συντάγματος καθιερώνεται ο κατασταλτικός έλεγχος των δημοσίων εν γένει δαπανών και ανατίθεται στο Ελεγκτικό Συνέδριο. Ο κοινός νομοθέτης, πάντως, δεν κωλύεται να εξειδικεύσει το περιεχόμενο του ως άνω ελέγχου και να καθορίσει, ακόμη και αναδρομικώς, τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις άσκησής του. Στη ρυθμιστική αυτή εξουσία του κοινού νομοθέτη εμπίπτει και η θέσπιση διατάξεων για τη «νομιμοποίηση» δαπανών, εφόσον όμως οι σχετικές ρυθμίσεις δεν είναι τέτοιου είδους και τέτοιας έκτασης ώστε να καταλύεται ουσιαστικώς η ως άνω ελεγκτική αρμοδιότητα του Ελεγκτικού Συνεδρίου και να αναιρείται, συνακόλουθα, η δυνατότητα αναζήτησης, μέσω αντίστοιχου καταλογισμού, των χρηματικών ποσών που δαπανήθηκαν παρανόμως» (ΕΣ 706/2018 (Τμ. IV), ΕΣ Ολομ. 981/2016). Κατά συνέπεια, όπως έχει επισημανθεί σε παλαιότερη έκθεση της Επιστημονικής Υπηρεσίας (βλ. την από 28.1.2019 Έκθεση επί του Νοσχ «Ενδυνάμωση Ανώτατου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.), ενίσχυση και αναβάθμιση Δημόσιας Διοίκησης και άλλες διατάξεις»), ο έλεγχος της τυχόν «νομιμοποιητικής» συμβατότητας δαπανών διάταξης προς την προαναφερόμενη συνταγματική διάταξη δεν μπορεί να είναι γενικός και αφηρημένος, δοθέντος ότι συνέχεται με το είδος και το ύψος των συγκεκριμένων κάθε φορά δαπανών που επιδιώκεται

να «νομιμοποιηθούν», τη σχέση (αναλογία) των δαπανών αυτών με το σύνολο της οικείας διαχείρισης ή τέλος με τη βαρύτητα της πλημμέλειας (εύρος δημοσιολογιστικής απόκλισης)» (ΕλΣυν Τμ. IV 706/2018).

Αθήνα, 7 Οκτωβρίου 2020

Οι Εισηγητές
Αθηνά Κοντογιάννη
Νικόλαος Παπασπύρου
Επίκουρος Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών
Επιστημονικοί Συνεργάτες

Ο Προϊστάμενος του Α΄ Τμήματος
Νομοτεχνικής Επεξεργασίας
Ξενοφών Παπαρρηγόπουλος
Αναπληρωτής Καθηγητής
του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Ο Προϊστάμενος της Α΄ Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αντώνης Παντελής
Ομότιμος Καθηγητής
της Νομικής Σχολής
του Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών